

Књига с прозорчићима

Креативни центар

Завири у...

ВУЛКАНИ И ЗЕМЉОТРЕСИ

Емили Боун
Илустровао Бао Лу

ШТА ЈЕ ВУЛКАН?

Вулкан је брдо или планина са отвором на врху кроз који ужарене течне стене и гасови из дубине Земље понекад избију на површину. На копну постоји око 1.500 вулкана, а испод мора чак милион.

Избијање ужарене течности и гасова на површину назива се вулканска ерупција.

Колико често долази до ерупције?

ШТА ЈЕ ЗЕМЉОТРЕС?

То је природна појава када се тло изненада затресе, понекад толико снажно да проузрокује огромну штету.

Земљотреси су најчешће благи, па их људи готово и не осете. Али постоје и они други – веома јаки!

Како настаје земљотрес?

Земљотреси се не дешавају само на копну...

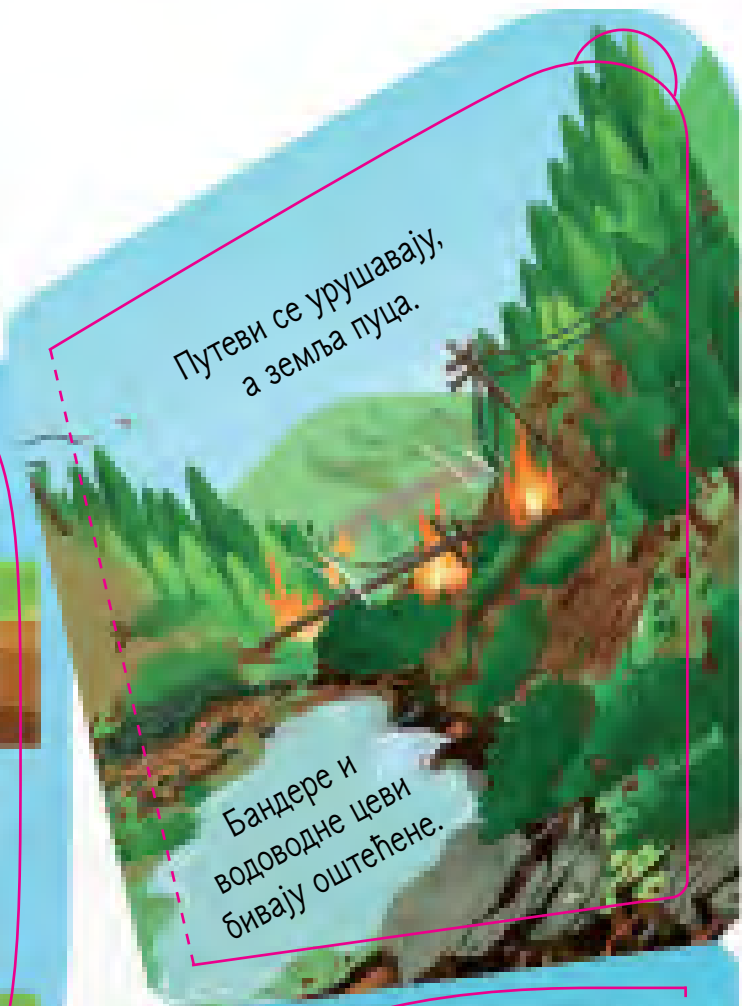
Понекад су плоче јако близу,
па се очешу једна о другу.
А онда се заглаве!

Изненада, једна од плоча успе да се одвоји. Тло изнад њих се тада затресе и заљуља. То је ЗЕМЉОТРЕС.

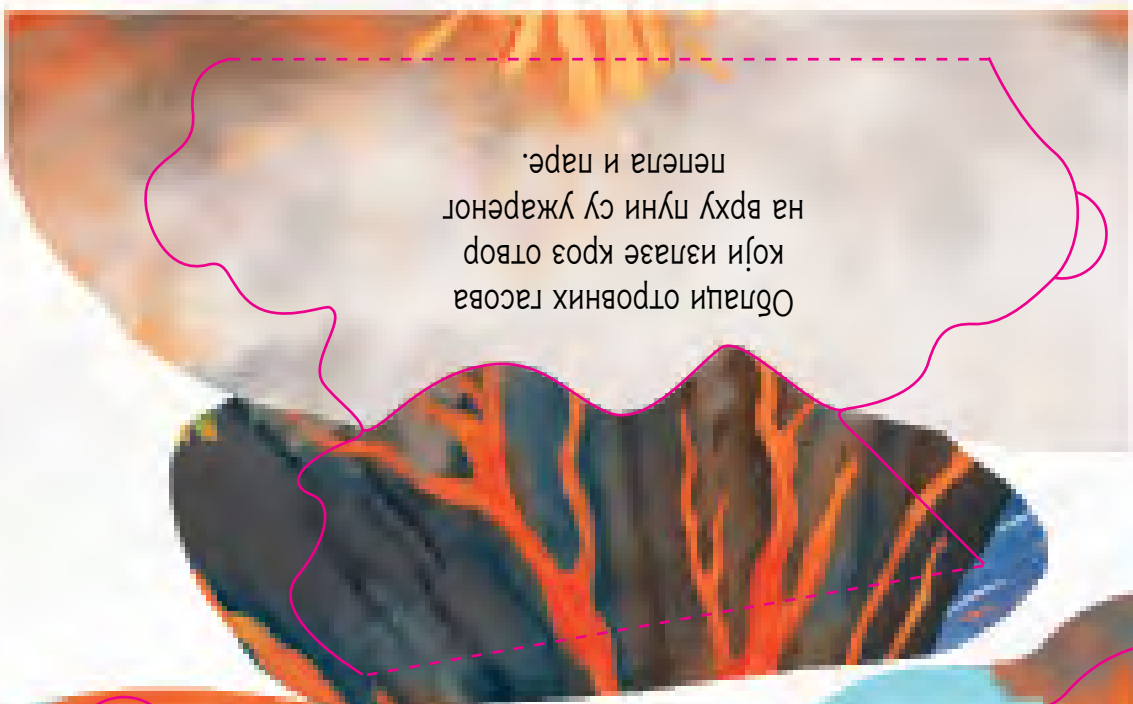
Путеви се урушавају,
а земља пуца.

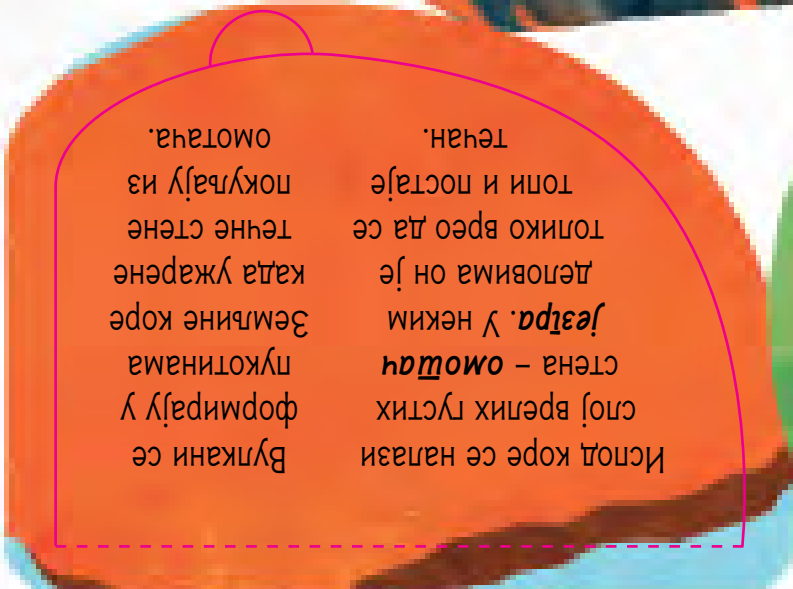
Бандере и водоводне цеви бивају оштећене.

Могу се догодити и у мору, где проузрокују циновске таласе који захвате огромне делове обале.

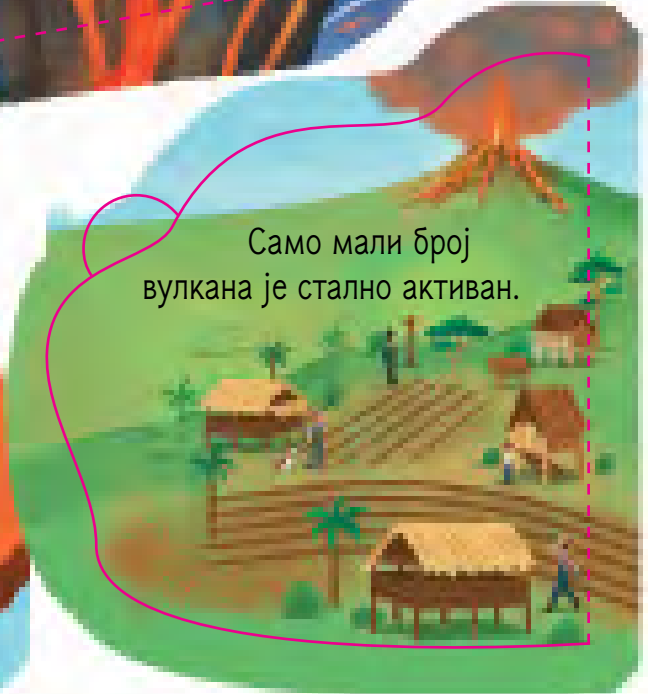

Облаци отровних гасова
који излазе кроз отвор
на врху пуни су ужареног
пепела и паре.

Вулкани се
формирају у
пукотинама
Земљине коре
када ужарене
течне стене
покуљају из
омотача.

Испод коре се налази
слој врелих густих
стена – **омотач**
jezira. У неким
деловима он је
толико врео да се
топи и постаје
течан.

Само мали број
вулкана је стално активан.

ВУУУШШШ!

БУУУМ!

Ужарене течне стене које се сливају низбрдо зову се лава.

Други нису еруптирали хиљадама година. Али увек постоји могућност да се неки од њих поново пробуди...

Надајмо се да неће!

Зашто се то догађа? Све је повезано са тим од чега је Земља сачињена.

Цела планета покривена је танким слојем стена који се назива **кора**.

Књига с прозорчићима

Завири у... ВУЛКАНИ И ЗЕМЉОТРЕСИ

Отвори прозорчиће и откриј застрашујућу снагу вулкана и земљотреса! Кључале реке лаве, отровни облаци пепела, циновски таласи који потапају обале... Могу ли се ове појаве предвидети? Да ли оне доносе само опасност или можемо имати и користи од њих?

Дизајнирали Емили Барден и Семјуел Горам
Дизајн едиције Хелен Ли
Додатна истраживања Лора Ковен
Стручни консултант др Роџер Тренд
Са енглеског превела Мирјана Попов-Слијепчевић

Завири у... ВУЛКАНИ И ЗЕМЉОТРЕСИ • Прво издање
Наслов оригинала: **Look inside Volcanoes and Earthquakes**
Copyright © 2023 Usborne Publishing Ltd.

За издање на српском језику © Креативни центар 2025

Сва права задржана. Ниједан део ове књиге не сме бити репродукован, механички, електронски или на други начин, укључујући и фотокопирање, без писмене сагласности издавача.

Тираж 2000 • Година штампе 2025 • Штампано у Кини

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
ISBN 978-86-529-1350-3
COBISS.SR-ID 166938377

9 788652 913503

www.kreativnicentar.rs